SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 6. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 20 Mars 1907. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 27:e Årg.

Carl Johan Lindberg.

Det myckna konserterandet af främmande konstnärer under detta år har gifvit oss anledning att, i fråga om bild och biografi, egna vår uppmärksamhet nästan uteslutande åt dem. Tillfälle har nu erbjudit sig att i detta nummer på samma sätt uppmärksamma ett par inhemska konstnärer och hvilka tillika stå till hvarandra i förhållande af lärare och lärjunge, nämligen prof. Carl Johan Lindberg och herr Julius Ruthström, den unge violinist, som på sista symfonikonserten i kgl. operan vann så stort bifall.

Det är dock ej hufvudsakligen i egenskap af den sistnämndes lärare, som vi nu ha skäl att rikta våra tankar på prof. Lindberg, utan med anledning af ett årsjubileum, i det han den 8 sistl. mars fyllde sina 70 år. För tio år sedan innehöll af sådan orsak denna tidning den värderade violinkonstnärens, och konservatorielärarens porträtt, hvilket såsom väl lyckadt äfven här är intaget jämte en del biografiska data.

På sin 70 års-dag blef prof. Lindberg härstädes föremål för hyllning från flera håll. En deputation framförde lyckönskningar från Musikaliska akademien såsom det skedde äfven på hans 60 års-dag. Telegram och gratulationer ingingo från elever och vänner i Helsingfors, Viborg, Berlin och andra platser i utlandet likasom från landsorten. Under födelsedagens lopp ingick telegram äfven från Konstantinopel, och hofkapellets medlemmar förärade jubilaren en vacker blomsteruppsats, åtföljd af en textad lyckönskningsadress. Ofvan sades att vi räknade prof. Lindberg till de inhemska konstnärerna, och vi kunna väl ha skäl dertill, ty, ehuru född i Finland, räkna vi ju detta som brödraland, och dessutom har prof. Lindbergs mångåriga verksamhet här i vår hufvudstad kommit oss att anse honom som svensk och Stockholmare. Han kan ju som sådan, som här verkande konstnär och lärare, fira sitt 40 års-jubileum nästa år.

Carl Johan Lindberg är född den 8 mars 1837 å Wilnäs gård i Finland. Redan vid fyra års ålder började han på egen hand sina studier i violinspelning, hvilka fortsattes under ledning af direktör Ganzauge och prof. Pacius i Helsingfors. Sedermera studerade han vid konservatoriet i Leipzig 1856—58 för de berömda lärarne Ferd. David och Raimund Dreyschock samt för E. Singer i Weimar och Joachim i Hannover. Efter afslutade studier konserterade Lindberg i Leipzig och Wien

Carl Johan Lindberg.

Julius Ruthström.

samt gjorde konstresor i Tyskland, Sverige och Finland. År 1864 blef han anställd som konsertmästare vid Nya teatern i Helsingfors och tjänstgjorde såsom sådan i Stockholm 1868 vid italienska operan på Mindre (Hammerska) teatern. Samma höst denna teater öppnades inkallades, som bekant, ett italienskt operasällskap med Ferd. Strakosch som impressario, signor Rosa som kapellmästare. Denna operasejour slutade emellertid i midten af december samma år. Året derpå finna vi hr Lindberg som förste violinist vid k. operan härstädes der han 1882 blef konsertmästare. År 1873 inträdde konsertmästare Lindberg i konservatoriet som lärare i violinspel, 1879 som lärare i ensemblespel och äfven som orkesterdirigent. Till ledamot af Musikaliska akademien invaldes Lindberg 1875 och utnämndes 1886 till riddare af Vasaorden, samt erhöll 1897 professors namn, heder och värdighet. Våren 1903 begärde och erhöll prof. Lindberg afsked från befattningen som lärare i violinspelning och orkesteranförare vid konservatoriet.

Det är väl nu ett par decennier sedan prof. Lindberg lät höra sig offentligt som solist eller ensemblespelare. Många ha dock än i minne hans gedigna och konstnärliga spel, såsom då han å en påskkonsert å kgl. operan föredrog Spohrs violinkonsert n:o 9 eller då han tillsammans med den utmärkte tyske pianisten S. Satter och den skicklige violoncellisten A. Gehrman gaf de värdefulla triosoaréerna i slutet af sextiotalet.

Under den långvariga lärareverksamheten vid konservatoriet har hittills ej mindre än 400 elever åtnjutit hans undervisning, och bland dessa kan han räkna de flesta i k. operans kapell. Många af de violinister, för hvars konst han varit den egentlige grundläggaren, hafva sedan som solister utmärkt sig både i hemlandet och utlandet. Bland hans elever kunna påpekas Tor Aulin och Anna Lang, han har äfven haft att informera elever från Amerika, England, Tyskland, Danmark och Norge.

Särskildt må bland dem nämnas hans egen dotter Sigrid, den framstående violinisten, som här och i utlandet under flere år skördat rikt bifall och nyligen i Helsingfors vunnit en ny framgång.

Flere studieverk af honom ha utgifvits i tryck, så Tekniska studier (1873), Fingeröfningar (1879), Nya studier (1883), Violinskalor (1884) och »Dagliga öfningar för violin», hvilka blifvit med beröm omnämnda i musiktidningar i London. Prof. Lindberg är gift med Emilia Wiik från Helsingfors, skicklig pianist.

Julius Ruthström.

Denne i utländska konsertsalar mer än hos oss bekante svenske violinvirtuos är född den 30 dec. 1877 i Sundsvall. Hans föräldrar voro mycket musikaliska och hans farfar var kantor i Strömstad. Knappt 7 år gammal erhöll Julius Ruthström sin första undervisning i violinspel af sin far, som bl. a. var altviolist i Stockholmsoperans orkester. När han vid tio års ålder började skolstudier i Östermalms allmänna läroverk upphörde han med musikstudierna men visade ej synnerlig håg för skolans. Han blef därför vid 14 års ålder af sin mor tagen ur skolan och af en framstående violinamatör Arvid Frossén gratis undervisad i violinspel ett par år. På hösten 1894 intogs han som elev i musikkonservatoriet, der han fick professor Lindberg till lärare, och denne utmärkte violinpedagog säger han sig ha att tacka för en fast grundläggande, allsidig teknik. Å konservatoriets elevuppvisningar i december spelade den unge Ruthström tre år efter hvarandra saker så svåra som H. W. Ernsts fiss moll-konsert, Wieniawskis i samma tonart och Paganinis Ess dur-konsert. Efter uppvisning 1899 afgick han från konservatoriet belönad, med Musikaliska akademiens jeton. I februari samma år hade Ruthström, såsom vi då omnämnde, äran att få spela på en af kronprinsen gifven musiksoaré, å hvilken andra medverkande voro fruar Gulbranson och Östberg, hrr Forsell, Salomon Smith och Wilh. Stenhammar. Hr Ruthström erhöll derefter af konungen och kronprinsen studieunderstöd och reste i jan. 1900 till Berlin, der han under ett halft år hade Willy Burmester till lärare. Året derpå erhöll han efter aflagdt prof inträde vid kgl. Hochschule för Musik derstädes, då af 54 sökande endast 4 antogos till elever. Han upptogs der genast i prof. Josef Joachims klass. Efter första terminens förlopp utnämndes Ruthström till förste konsertmästare i Hochschules stora orkester, hvilken befattning han innehade så länge han var kvar vid Hochschule, nämligen i ett och halft år. Joachim visade stor välvilja mot den svenske eleven, så fick han bo gratis i hans hus öfver 4 år och erhöll 1902 på långlån hans Petrus Guarnerius-violin, på hvilken han ännu spelar.

På sommaren 1903 förklarade »onkel Joseph» att han för sin vidare utbildning endast behöfde offentligheten till läromästare. Han har sedan uppträdt på öfver hundra konserter i Tyskland och i Berlin gifvit 6 konserter, på hvilka han hufvudsakligen utfört nya kompositioner, i främsta rummet svensk musik såsom sonater och konsertstycken af Alfvén, Aulin, Sjögren, Peterson-Berger och Ad. Wiklund, hvilka introducerats af honom i den tyska metropolen. Så kallade »nordiska aftnar» har Ruthström gifvit i Frankfurt a. Main, Dortmund, Limburg, Potsdam och flere mindre städer. Den nu så mycket omtalade och rikt produktive tyske komponisten Max Reger lär Ruthström 1904 först ha introducerat i Berlin. Beträffande hr Ruthströms konstnärskap har han särskildt fått beröm såsom Bach- och Pagnaninispelare. Efter en hans konsert i Bechsteinssalen i maj förra året yttrade, såsom vi meddelat, en tidningskritiker i Berlin om honom: »Herr Ruthström är en äkta konstnär, hvilkens violteknik mer och mer utvecklar sig till något respektingifvande.» Herr Ruthström lär ha blifvit erbjuden lärareplats vid konservatorierna i Basel och i Athen samt konsertmästarebefattningen i hertigens af Meiningen hofkapell, men har hittills ej känt sig hågad att lemna Berlin, som nu är en verklig musikmetropol. Nyss före sin hitkomst denna gång har hr Ruthström såväl i Köpenhamn som i Göteborg uppträdt med särdeles stor framgång och lofordad af kritiken. En ovanligt rik hyllning med lagerkrans och blommor jemte en mängd framropningar kom honom till del vid hans uppträdande här på senaste symfonikonserten. Vi önska den svenske konstnären all möjlig framgång på sin så vackert började konstnärsbana.

Vår tids musikaliska uppfostran.*)

Den s. k. musikaliska uppfostran ombesörjes, som bekant, af åtskilliga musikskolor, »konservatorier» eller »akademier» och »institut» och dessutom af tusentals privatlärare. De flesta timmar egnas väl, af instrumental-musik, åt undervisning på piano och violin, färre komma på violoncellens del. Det är vanligt eller har rättare sagdt blifvit mod nu för tiden att meddela musikundervisning på teknisk grundval. Efterbildning och vana äro i den musikalisk-tekniska uppfostran liksom i lifvet två viktiga ting för menniskorna. Mycken tid och möda behöfves för att bli en fullfärdig exekutör på något af de nämnda musikinstrumten, men framför allt på ett af stråkinstrumenten. Erfarenheten lär oss, att endast ett fåtal menniskor i särskild grad äro musikaliskt-tekniskt anlagda, något som ju äfven visar sig, hvad annan konst beträffar. Jag har därför ofta frågat mig själf: »Huru långt komma de flesta på grundval af denna ensidiga musikalisk-tekniska uppfostran?» Högst få nå tyvärr till återgifvande af ett af klassikernas eller andra tonhärskares verk. De flesta bli stående på ett stadium, som på sin höjd sätter dem i stånd att prestera »lätt» musik. Vanan skapar självbelåtenhet, och för trivialiteter stå alla portar öppna. Helt annorlunda skulle

*) Efter H. Ritter »i Das freie Wort».

menniskorna vara uppfostrade för musik, om en ästetisk, teoretisk och historisk undervisning hade gått hand i hand med den tekniska utbildningen, hvilket utan tvifvel kunde ske utan stor tidspillan. För musiknjutning är en dylik undervisning, enligt min åsikt, hvad lekmän beträffar, mycket mera viktig och fruktbringande än den tekniska uppfostran, för hvilken endast få lekmän förfoga öfver nog anlag, tid och tålamod. Det skulle stå sorgligt till med den musikaliska njutningen, om den uteslutande måste förvärfvas på grundval af teknisk utbildning på ett instrument. Tvärtom; ofta ha de menniskor största njutning af musiken, hvilka, som Richard Wagner en gång sade, »icke en gång veta att nottecknen skrifvas på fem linjer».

Man kan äfven utan att vara musikaliskt utöfvande vara musikalisk och framför allt njuta af musik. Att väcka sinnet, känslan för musik, kännedomen om stilformen hos andra tonkonstens mästare synes mig nödvändigare än att tröska på med årslånga fingeröfningar och spela en klen violin. Blott den verkligt tekniskt begåfvade borde musikaliskt uppfostras på teknisk grundval. Huru mycket man nu för tiden syndar på musikundervisningens område, synes af resultaten. Blir icke äfven musikundervisningen af många musiker betraktad som ett fält för inbringande privatspekulation och ofta blott meddelad af s. k. timgifvare, som ingen aning ha om egentlig musikalisk uppfostran!? Lära vi känna de stora arkitekterna, bildhuggarna, målarna och diktarna, lära vi oss öfverhufvud förstå utvecklingen af den blildande konsten och litteraturen genom att själfva bygga, modellera, måla eller dikta? Nej! — Blott i musikundervisningen råder en annan metod. Går det icke många barn, som det gick Prometeus? Liksom denne blef fastsmidd vid Kaukasus, så fjättrar man barnen vid pianot. De hacka nu »systematiskt» bort sin smula musikaliska känsla, liksom örnen hackade ut Prometeus' inelfvor. Jag är därför en motståndare till den uteslutande på teknisk grundval hvilande musikaliska uppfostran, emedan väl blott ett obetydligt fåtal af de menniskor, som älska musik och känna dess dragningskraft, äro tekniskt anlagda. Onödigt slösande med tid och pengar och till slut motvilja mot musiken såväl som dess mästare, som barnet ej alls lärde känna, är resultatet.

Musikundervisningens art skall rätta sig efter svaret på denna fråga: Hvad är för menniskorna nödvändigt af musik för att kunna njuta af dess mästares skapelser? Ty hos de flesta menniskor rör det sig mera om att kunna njuta, mindre om att kunna vara den utöfvande.

Nödvändiga vid den musikaliska uppfostran äro framför allt från början gehörets utbildning och vårdande; nödvändig är vidare anvisningen till utveckling af klang- och formsinne, liksom kännedomen om de olika stilarterna, huru de ha utvecklat sig på grundval af menniskornas känslo- och själslif. Ästestik, teori och tonkonstens historia anser jag för oundgängligt nödvändiga vid sidan af den tekniska utbildningen.

Utom körsång (för gehörutbildningen och rytmen), utom musikens elementarteori, utom allmän musiklära, tonkonstens historia och ästetik anser jag särskildt pianospel viktigt för den musikaliska uppfostran, ej blott för att lära sig spela piano, utan också för att lära sig gripa ett material (toner och tonform), hvaraf musikens skapelser bestå. Vid elementarundervisningen kommer det snart fram af sig själft, om det lönar sig att ge eleven vidare undervisning, så att han blir i stånd att senare för sig själf tolka mästerverken. Snart skall man äfven märka, om talang, lust och kärlek till utbildning på ett stråkinstrument äro för handen. Finnas dessa faktorer, så bör man icke dröja med att öfverlemna barnet till en duglig och om möjligt till en offentligt pröfvad lärare; och då bör man icke välja den billigaste, utan den bästa.

Legenderna om Paganini.

Det blir i höst 125 år sedan Paganini (1782—1840), denna märkvärdiga företeelse i konstvärlden, föddes. Såsom en gåta stod den ovanlige mannen med sin violin för de konsertbesökandes ögon. Hvad man fick höra var så obegripligt, och i mannens hela apparition låg något så underbart sällsamt, att man ej kunde nöja sig med att i honom skåda endast en stor violinvirtuos, utan började fläta en krans af legender kring hans namn och person. Historier, den ena absurdare och galnare än den andra, bragtes i omlopp, och de troddes och tros till stor del ännu.

Hela hans framträdande var vida skildt från hans samtids snirklade seder. När dörren till artistrummet gick upp, såg man i konsertsalen en lång mager gestalt med infallet och dödsblekt ansikte, infattadt i ett långt, på axlarna nedfallande svart hår. De svarta, brännande ögonen stodo stelt rigtade på publiken. Ett ögonblick står gestalten stilla och börjar sedan röra sig framåt, långsamt, tyst och med ovissa steg samt hufvudet nedåtlutadt och borrande ögonen allt djupare i publiken. Hu, det var hemskt att skåda! Framkommen till randen af estraden stannar han orörlig och låter sina blickar fara öfver loge- och parkettraderna.

Publiken försattes af dessa ögon i ett slags hypnotiskt tillstånd. Emellertid låg det ej alls i Paganinis afsigt att framkalla en sådan stämning, nej, hans romantiska, diaboliska blickar afsågo något mycket mera prosaiskt, han sökte endast och allenast beräkna antalet besatta platser å logerna och på parketten. Den store konstnären var nämligen en lika så stor gnidare och alltid rädd att bli bedragen af sin impresario.

Äfven bidrog hans privata lif mycket till att en mystisk nimbus skapades kring hans person. Han visade sig aldrig offentligt utom i konsertsalen. Hörde man i en stad att han fanns på orten, så visste ingen när han anländt eller hvar han logerade. Han gaf alltid sträng befallning om att detta skulle hemlighållas. Också hörde man honom aldrig spela annanstädes än i konsertsalen, ty på sina resor rörde han för öfrigt ej vid violinen. Derför påstod också mången att han ej alls existerade utan uppsteg ur jorden enkom i det ögonblick, då han skulle uppträda.

En annan sägen gick — och den troddes af de flesta — nämligen att han skulle ha mördat sin hustru, suttit flera år på tukthus och der lärt sig att spela så underbart på G-strängen! Historien är i sig själf ovanligt naiv och löjlig, men än löjligare var det, att så många kunde sätta tro till densamma. Det enda riktiga i saken var, att Paganini var den första, som kunde konsten att utföra hela variationer på en enda sträng. Och för att publiken skulle tydligen se att han verkligen spelade blott på *en* sträng, så hade han i stråkhandtaget fäst ett litet skarpt knifbett, hvarmed han alltid på vissa ställen af stycket afskar en af de öfriga strängarna. Han spelade sålunda först på tre, sedan på två strängar och slutligen endast på en sträng. Publiken satt som förstenad af häpnad. Naturligtvis trodde enhvar att strängarna, den ena efter den andra, af sig själfva brustit. — Ett liknande konststycke begagnade han sig af, när han spelade sitt berömda »klockrondo». Han hade nämligen i ändan af sin stråke fäst en liten silfverklocka och bragte denna att pingla, när klockljuden skulle imiteras. Man finner således att om också Paganini var en gud, så var han likväl derjemte en smula charlatan.

Paganinis segertåg står ensamt i sitt slag, och endast det triumftåg, som Franz Lizzt kort derpå gjorde genom verlden, kan måhända dermed ställas i jemförelse. När Paganini första gången uppträdde i Wien, föll honom till del en ovation, som aldrig förut förekommit i Donaustaden. Han blef nämligen buren i triumf genom konsertsalen. Anledningen var följande: Efter det sista stycket på programmet utförts, blef han åter och åter framapplåderad, och när han visat sig sina tjugu gånger och jublet ändå ej ville taga slut, ljöd plötsligt en klar stämma genom entusiasmen och larmet. Det var en dam, som med dramatisk patos

utropade: »Hvarför bäres han då ej omkring denne gud?!« Den som gaf lystringssignalen var — Sophie Schröder, och när studenterna hörde uppmaningen från idolens läppar, så rusade de upp på estraden och lyfte Paganini upp på sina skuldror.

Oaktadt alla sina framgångar fattade Paganini slutligen plötsligt leda för sin violin och grep — eget nog — till guitarren. I hela sex års tid hördes han ej alls af men så, uppträdde han oförmodadt åter en vacker dag och annonserade en konsert — men icke såsom violinist utan som guitarrspelare! Jag tror att det var i hans födelsestad Genua. När han då visade sig med sin guitarr, så hördes ett mummel af ogillande i salongen. Emellertid spelade han sitt första nummer så förträffligt, att några tyckte sig böra applådera detsamma. Men när han andra gången framträdde, så utbröt skandalen. »*A basso, a basso la guitarra! Nicolo, prendi il tuo violino!*» (Bort med guitarren! Grip till violinen, Nicolo!) skrek man, och demonstrationen antog en så hotande karakter, att Paganini måste lemna estraden. Efter några minuter återkom han, men ej nu med guitarren, utan med violinen i handen, och obeskrifligt blef det jubel som omedelbart utbröt, när man återsåg Nicolo med det instrument han så trolöst öfvergifvit. Ej heller konserterade han vidare mer på guitarr, ehuru han ända till slutet af sin lefnad fortfor att hysa en synnerlig förkärlek för detta primitiva instrument.

Hans snålhet var obeskriflig och urartade med åren till en formlig mani. När hans köksa tre dagar före hans död serverade honom med en dufstek, beklagade sig den mångdubble millionären halfgråtande: »Carlotta, vill du då alldeles bringa mig till tiggarstafven!»

Han led derjemte af misstänksamhet i så hög grad, att han ej vågade låta trycka sina komposioner — med undantag af de stora etyderna — af fruktan att någon konkurrent kunde uppstå och göra honom förfång. Först efter Paganinis död blefvo hans arbeten utgifna af hans ackompagnatör i många år, Charles Mayer.

En minnesvård öfver

Gunnar Wennerberg.

Till åstadkommande af den minnesvård öfver Gunnar Wennerberg, hvarom vi nämnde i föregående nummer, har nu utgått följande upprop. Främst af dettas undertecknare finner man Kronprins Gustaf samt prinsarne Carl och Eugen:

Svenska män och svenska kvinnor,

Den 2 oktober 1907 ha 90 år förflutit sedan Gunnar Wennerberg föddes.

Att svenska folket alltjämt hyser kärlek till honom som skänkt oss: »Hör oss Svea», »O, Gud som styrer folkens öden» och »Gluntarna», därom vittnar den hänförelse landet rundt, hvarmed tanken mötts att åt honom resa en staty i hans sångers hem, i staden vid Fyris.

Där skall han stå för att höra »Slottsklockans toner», när den ringer morgon och afton, där skall han höra sina studenters sång brusa i jubel och vemod, där skall han om våren lyssna till sorlet af forsen, när Fyris gör sig fri för att möta Mälarens famn.

Där skall han tiderna igenom i tystnad tala till oss om varm och hängifven kärlek till gamla Sverige.

Undertecknade inbjuda härmed till tecknandet af bidrag för att resa en minnesvård — om möjligt en staty — i Uppsala af Gunnar Wennerberg.

Gustaf; Carl; Eugen; Ivar Afzelius, f. d. justitieråd, en af de 18 i Svenska akademien; Claes Annerstedt, f. d. universitetsbibliotekarie, en af de 18 i Svenska akademien; Rolf Arpi, amanuens, Uppsala studentkårs skattmästare; J. E. Berggren, professor och domprost, Västgöta nations i Uppsala inspektor; P. J. Bråkenheim, landshöfding, ståthållare på Uppsala slott; Hj. Danell, biskop i Skara stift; Fabian De Geer, landshöfding i Skaraborgs län; J. A. Ekman, ärkebiskop; O. N. H. Elfman, kontraktsprost, kyrkoherde i Lidköping; F. von Essen, riksmarskalk; G. F. Gilljam, förutvarande statsråd, f. d. universitetskansler; Hugo E. G. Hamilton, landshöfding, ståthållare på Gäfle slott; Hugo Hammarskjöld, statsråd och chef för ecklesiastikdepartementet; I. E. Hedenblad, director mucices vid Uppsala universitet; Hans Hildebrand, riksantikvarie, en af de 18 i Svenska akademien; K. S. Husberg, förutvarande statsråd, landshöfding i Älfsborgs län; Julius Juhlin, statsråd och chef för civildepartementet; Gottfrid Kallstenius, docent, Uppsala studentkårs sånganförare; E. A. Karlfeldt bibliotekarie, en af de 18 i Svenska akademien; Knut Kjellberg, med. d:r, ledamot af riksdagens andra kammare; Rudolf Kjellén, professor ledamot af riksdagens andra kammare; Carl Klingspor, ledamot af riksdagens första kammare; Gustaf Lagerbring, landshöfding, ledamot af riksdagens förste kammare, Adam Lewenhaupt, riksheraldiker; N. J. O. H. Lindström, biskop i Växjö stift; P. Em. Lithander, ledamot af riksdagens första kammare; Ludv. Looström, intendent för Nationalmuseum; Chr. Lundeberg, f. d. statsminister, ledamot af riksdagens första kammare; K. A. Melin, lektor, en af de 18 i Svenska akademien; Jahan Nordling, hufvudredaktör för tidningen Idun; Adolf Noreen, professor, inspector musices vid Uppsala universitet; Ch. E. von Oelreich, landshöfding, ledamot af riksdagens första kammare; Sven Rahde, borgmästare i Uppsala; A. H. Rydin, borgmästare i Lidköping; Fredrik Sandwall fil. lic., Uppsala studentkårs ordförande; Henrik Schück, professor, Uppsala universitetets rektor; Karl Silfverstolpe, justitieråd, Musikaliska akademiens vice preses; G. Sparre, första kammarens talman; Karl Staaff, f. d. statsminister, ledamot af riksdagens andra kammare; Karl Starbäck, lektor, ledamot af riksdagens andra kammare; Gustaf Tamm, f. d. öfverståthållare, ledamot af riksdagens första kammare; Johan Tengbom, Västgöta nations förste kurator i Uppsala; F. Ulfson Wachtmeister, f. d. generaldirektör, preses i Akademien för de fria konsterna; C. D. af Wirsén, Svenska akademiens sekreterare.

Förslagsställare: Gustaf Lindqvist, borgmästare, Knut Nyblom, skådespelare, O. Dist.

Hertigen af Västergötland, prins Carl, har benäget åtagit sig att, sedan ett för ändamålet tillräckligt stort kapital blifvit tecknadt, låta sammankalla hrr inbjudare för att i samråd med dessa utse ett verkställande utskott, åt hvilket sedan lämnas fallmakt att realisera förslaget om en minnesvård åt Gunnar Wennerberg.

Teckningslistorna skola jämte det tecknade beloppet före nästkommande 1 september insändas till borgmästare Gustaf Lindqvist, adress Mariefred.

Musikpressen.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

för orkester:

Sinigaglia, Leone: *Danze piemontesi* sopra temi popolari. Op. 31 n:o 1; Pr. 3 mk.; n:o 2, Pr. 4 mk.

— —

Ofvannämnda piemontesiska dansar, öfver populära melodier som tema, äro rytmiskt liffulla och tyckas förtjäna att rekommenderas åt våra orkestrar. De tillhöra det af den bekanta förlagsfirman utgifna »Partitur-biblioteket.»

Litteratur.

Finsk Musikrevy. 1:a februari-häftet innehåller: Musik och finskhet, af O. Andersson — Dagbok af Sigbjörn Obstfelder — Musikbref från Viborg — Musikaliska säsongen i Paris — Två dödsfall (Nina Pacius, Leon Borgström) — Notiser etc. 2:a februarihäftet innehåller: Corno: Tankar med anledning af ett konsertprogram — Mera sångföreningar — Tonerna af Goethe (öfver. af C. Snoilsky) — Stora donationer till Musikinstitutet — Våra tonkonstnärer i utlandet — Från konsertsalen — Notiser.

Vereinigte musikalische Wochenschriften innehåller i n:o 7: E. Kloss: Rich. Wagner als Musik- Feuilletonist (zum 13 febr.) — L. Wallner: Biographie von César Franck oder der Fall d'Indy (forts.) — R. Sternfeld: Wagner-Litteratur II; n:o 8 Die deutsche Militärkapellmeister und die deutsche Militärmusik (slut.) — Biographie von César Franck etc. (forts.) — P. Marsop: Zur sosialen Lage der deutschen Orkestermusiker — Tagesgeschichtliches, m. m. — n:o 9 Biographie von César Franck etc. (se ofvan, slut) — Augusta Götze: Marie von Monchanoff-Kalergis, geb. Gräfin Nesselrode in Briefen an ihre Tochter — Noch etwas von »Richard Wagner und der Putzmacherin» — Bruno Schrader: Al Teatro la munizione, — Tagesgeschichtliches, etc; — n:o 10 E. Keil: Jacques-Dalcroze und die musikalische Pedagogik der Zukunft — Tagesgeschichtliches etc.

Die Stimme n:o 4 innehåller: M. Bukofzer: Tonansatz — O. E. Nodnagel: Theorie und Methodik der Stimmbildung im. 19 Jahrhundert. Einleitung — G. Vogel: Ansatz und Windrohr in ihrer Einwirkung af die Intonation (forts.) W. Berg: Die Vortragssprache und Stimmbildungskonst bei den Alten (forts.) — Bruns-Molar; Die soziale Lage der Sänger und der Konstgesanglehrer — Ludvig Erk — Mitteilungen etc. — N:o 5. C. Eitz: Ein bequemes Mass für die naturlich-reinen Tonverhältnisse — Nodnagel: Theorie und Methodik etc. (se ofvan, forts.) — G. Vogel: Ansatz- und Windrohr etc. (se ofvan, forts.) — W. Berg: Die Vortragssprache etc. (se ofvan, slut) — H. Ritter: Gasang als Grundlage aller musikalischen Erziehung — Bruns-Molar: Die soziale Lage der Sänger etc. (se ofvan, slut) — Mitteilungen, m. m.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Mars 4, 7. R. Wagner: *Ragnarök*
» 6. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia, Gertrud, Stefano: fruar Hellström, Mandahl, frk. Lindegren; Romeo, Capulet, pater Lorenzo, Tybalt, prins Paris, Mercutio, Benvolio, hertigen: hrr Ödmann, Wallgren, Svedelius, Schweback, Arrhenius, Oscár, Brödermann, Grafström).
» 8. Boïto: *Mefistofeles* (Margareta-Helena: fru Lindberg, Martha, Pantalis: fruar Mandahl, Claussen; Faust, Mefistofeles, Wagner: hrr Ödmann, Wallgren, Ericson).
» 9. Puccini: *Bohème* (Rodolphe: hr Nyblom)
» 10. Mozart: *Don Juan* (Guvernören: hr Sellergren).
» 11. Bizet: *Carmen*
» 13. Puccini: *Tosca.*
» 14. R. Wagner: *Rhenguldet* (Loge: hr Nyblom).
» 15. R. Wagner: *Valkyrian* (Brynhilda, Sieglinde, Fricka: frk. Edström, fruar Lindberg, Claussen; Sigmund, Hunding, Wotan: hrr Menzinsky, Sellergren, Wallgren; Valkyrior: Gerhilde, Ortlinde, Waltraute, Schwertleite, Helmvige, Siegrune, Grimgerde, Rossweise: frkn. Karlson, Lindegren, fruar Bartels, Mandahl, frkn. Hulting, Lagergren, fruar Claussen, Lindström).
» 16. *4:e Symfonikonserten.* 1. Fr. Liszt: Symfoni till Dantes »Divina Commedia»; Rich. Strauss: konsert för violin (hr Jul. Ruthström) och ork.; 3 Max Reger: violinsolo, D-moll (hr Ruthström); 4 R. Wagner: a) Förspel och Isoldes död ur »Tristan och Isolde», b) Förspel till »Mästersångarne i Nürnberg». Dirigent: Armas Järnefelt.
» 17. Thomas: *Mignon.*
» 18. R. Wagner: *Sigfrid* (Brynhilda, Erda, Skogsfågeln: fru Lykseth-Schjerven, fru Mandahl, frk. Lagergren; Sigfrid, Vandraren, Mime, Alberik, Fafner: hrr Menzinsky, Wallgren, Malm, Stiebel, Sellergren).
» 20. R. Wagner: *Rhenguldet.*

Oscarsteatern.

Mars 4—20. Léhar: *Den glada änkan* ($^{12}/_{3}$ 50:de gång).
» 3, 7, 10. *Talismanen eller De bägge rödhårige,* lustspel med sång i 3 akter af Joh. Nestroy.

Östermalmsteatern.

Mars 4—7, 10, 17. *Fänrik Ståls Sägner* (10 o. 17 matiné).
» 9—20. *Lgeko-Pers resa* sagospel i 7 tabl. af Aug. Strindberg, musik af Rich. Henneberg.

Musikal. akademien.

Mars 4, 6, 8, 10. Konserter af Eugen d'Albert.
» 5. Musikföreningens 74:e konsert. 1 J. S. Bach: Kantater n:o 67, 106, 50; 2 Fr. Liszt: Missa solennis (Graner-Messa). Solister: fruar Högberg, Claussen, hrr Malm, Wallgren. Orkester: K. hofkapellet; dirigent: prof. Fr. Neruda.
» 11, 13. Konserter af violin Jacques Thibaud och pian. Lucien Wurmser,
» 18. Konsert af violin. Mischa Elman.

Vetenskapsakademien.

Mars 7. Visafton af fru Anna Norrie.

Vasa-kyrkan.

Mars 5, 7. Konserter af Eugen d'Albert.

Immanuelskyrkan.

Mars 17. Stor Militärkonsert.

Djurgårds-cirkus.

Mars 17. Konsert af sångsällskapet O. D. från Upsala. Dirigent: hr Ivar Hedenblad.

— —

Vid andra uppförandet af »Ragnarök» innehade hr Forsell Gunthers parti. Vi afvaktade ett förnyadt uppträdande i rollen för att få yttra oss derom. Sedan nu hela Nibelungenringen är färdig på vår opera, har ett uppförande af hela cykeln med förspel i dessa dagar, såsom ofvan synes, blifvit uppförd med tillgång till abonnemang å hela serien, som gifvits i rätt ordningsföljd. Vid annonseringen derom har namnet »Nibelungens ring», det tyska namnet, utbytts mot »Nifelungens ring». Egentligen torde namnet på svenska böra vara antingen »Niflungens» eller »Nifvelungens». Rollbesättningen har varit i hufvudsak densamma som vid senaste föreställningarna, utom att Loges parti återgifvits af hr Nyblom, hvilken förut innehaft detsamma. Egentligen skulle hr Malm för sista gången ha uppträdt deri men blef af sjukdom i sista stund förhindrad, hvarför hr Nyblom ryckte in i hans ställe. Om utförandet af de särskilda musikdramerna är ingenting nytt att förmäla. Beträffande deras uppförande här blef »Valkyrian» gifven först; premiären af densamma egde rum d. 7 nov. 1895. Dernäst kom förspelet, »Rhenguldet», första gången d. 26 okt. 1901, och »Sigfrid» allra först d. 11 dec. 1905. Premiären af »Ragnarök» har, som bekant, så nyss som d. 28 sistl. febr. egt rum. Från operans repertoar är för öfrigt ingenting nytt att anföra.

I fråga om teater har nu »Den glada änkan» på Oscarsteatern hunnit öfver sin 50:de föreställning, alltid för fulla hus. Den öfverallt så ovanligt framgångsrika operetten, som till och med af sjelfva Mascagni fått godt betyg för sina behagliga melodier och god instrumentering, syns komma att göra samma lycka här som annorstädes. Pjesen kan sägas vara rolig komedi med operettmässiga insatser af oförarglig natur. Valsmelodier, men vackra sådana, äro förherskande, dels i solo- dels i duett- och ensemblenummer. Af de senare är i synnerhet en mansseptett utmärkt. Dekorationer och kostymer äro praktfulla. Af personalen framstå fru Meissner med sitt friska, glada spel i hufvudrollen — sången är dock stundom litet sväfvande — och hr Barcklind, den manliga hufvudpersonen, som med stadtligt utseende förenar en i allo, äfven hvad sången beträffar, ypperlig framställning. Herr Ringvall är roande, som alltid, i sitt parti som den »pontevedrinske» ambassadören. Äfven den balett, som förekommer i operetten, förtjänar beröm. Utom de nämnda hufvudpersonerna göra såsom sådana äfven fröken Berentz och hr Allum, speciellt hvad sången beträffar, en verksam insats i det hela. Hr Lund, kanslisten hos ambassadören, är också en lyckad figur. Operetten torde äfven här komma att gå mer än hundrade gången öfver scenen.

Fjärde symfonikonserten på operan, äfven nu under hr Armas Järnefelts ledning, bjöd i sina tre första nummer på här förut icke gifna saker: Det första utgjordes af Liszts symfoni till Dantes »Divina Commedia», som målar diktarens gång genom helvetet, skärselden och himlen. Programmet redogjorde närmare för den symfoniska diktens innehåll i de båda delarna: »Inferno» och »Purgotorio» med osynlig fruntimmerskör: »Magnifient». Det akulle kräfva för stort utrymme att detaljeradt ingå i omnämnandet af det stora musikverket. Med sitt dels och först informatiskt stormande, dels vekt melodiska naturer. Symfonien börjar med dyster musik af

messingsinstrument och stråkbasar och hela »Inferno» är en byggnad af kromatiska passager och förminskade septimackord med uppbjudande af orkesterns hela kraft, deremellan af harpglissando och träinstrument, ett intermezzo som tecknar mötet mellan Trancesca och Paolo. Den andra satsen är af mera stilla natur, och slutkören bakom scenen är i gammal kyrkostil. Den strofiska musiken innehåller jemte vildt buller i senare delen vackra klangkombinationer men utan bestämda konturer och är på det hela matt i uppfinningen, om ock storartadt i anläggningen.

Richard Strauss och Max Reger, nutidens mest produktiva och extravaganta tonsättare, framträdde i den förres konsert och den senares sonat för soloviolin märkvärdigt enkla och lättfattliga. Men också bär konserten opustalet 8 och påminner om Vieuxtemps eller Bériot i sin klara faktur och melodiska karaktär. Regers sonat är en Bach-imitation af icke synnerligen originel natur. Båda dessa violinnummer, det första naturligtvis med orkester, väckte emellertid intresse och utfördes af solisten hr Julius Ruthström med verkligt mästerskap i fråga om såväl teknisk fulländning som klangskön ton och uttrycksfullt föredrag. Vi ha förut här omnämnt det stora bifall han rönte af publiken och hvari äfven orkesterns medlemmer sedan vid framropningarna deltog. En musiknjutning af ädlaste slag bjöd konsertens slutnummer ur Wagners »Tristan och Isolde» samt »Mästersångarne». Välförtjänt bifall egnades äfven af den fulltaliga publiken åt dirigenten och hofkapellet.

Af öfriga konserter ha vi först att fästa oss vid Eugen d'Alberts. Det var en konstnjutning af första rangen att få höra denne nutidens otvifvelaktigt främste pianist. Eugen d'Albert kunde också säga som Cæsar: »Veni, vidi, vici!». Han kom hit på sitt första besök (i Göteborg medverkade han på en Orkesterföreningens konsert i jan. förra året), han såg inför sig en fulltalig, entusiastisk publik och han vann på sex konserter, deraf fem dag efter dag, en lysande seger. Hos d'Albert är det icke allenast den fullkomliga tekniken med alla skiftningar i anslaget från titanisk styrka till subtilaste pianissimo, som väcker beundran, utan den genialiska uppfattningen, den stora rikedomen af nyanseringar och klangfärger, det djupa inträngandet i och återgifvandet af kompositionens anda samt det storartade, fullkomliga beherskandet af hela pianolitteraturen. Hans spel är nästan enastående underbart fängslande. Han är Jupiter och Apollo i samma person. I första numret på sin första konsert framträdde han som Jupiter tonans med sin väldiga skapelse, Variationerna öfver J. S. Bachs »Passacaglia», C-moll, ett särdeles vackert motiv. Sitt stora rykte som Beethoventolkare häfdade han på konserterna med utförande af 7 hans sonater jamte andra kompositioner af 16- och 1700talets mästare, Mozart, Schumann, Chopin, Brahms, Liszt etc. alla tolkades med samma mästerskap. Af konserterna gåfvos fyra, d. 4, 6, 8 och 10 mars i Musikaliska akademien, 2 i Vasa-kyrkan, d. 5 och 7 mars. Till karakteriserande af konstnärens mångsidighet och outtröttlighet, samt till minne af dessa konserter anföra vi här deras program. 1:a konserten: 1 Bach-d'Albert. Passacaglia C-moll, Beethoven: 2 Sonata appassionata, op. 57; 3 Chopin: Nocturne, op. 9 n:o 3, Ballade, op. 47, Fantasie, op. 49; 4 R. Schumann: Fantasie, op. 17, C-dur; E. d'Albert: Serenata H-dur, Scherzo, op. 16 n:o 2; Sgambati: Nocturne n:o 5, Dess-dur, op 31; Schubert-Liszt: Soirées de Vienne n:o 6; Liszt: Pololonaise, E-dur. – 2:a konserten (Vasakyrkan): Couperin: 5 stycken; 2 Rameau: Gavott; 3 J. S. Bach: Suite anglaise n:o 6, D m.; 4 Händel: Chaconne, G d.; 5. Ph. E. Bach: Fantasie, C d.; Haydn: Andante con variazioni, F m.; Mozart: Fantasi, Cm. — 3:e koserten: 1 Beethoven: Sonat. op. 53, Bd.; 2 Mozart: Rondo Am.; 3 Scarlatti: Pastorale und Capriccio; Chopin: Nocturne, op. 48 n:o 1, B m.; Berceuse; op. 57; Scherzo, H m., op. 20; R. Schumann: Carneval, op. 9; Tschaikowsky: Valse, op. 4; Saint-Saëns: Mazurka, op. 66; 5 Chr. Sinding: Im Volkston, op. 32, n:o 4; Marche grotesque, op. 32, n:o 1; Eugen d'Albert: Valse, op. 16—4:e konserten (Vasa kyrkan): Beethoven: 32 Variationer öfver ett originaltema, C m.; Sonat, Ess-d., op. 31; Rondos, op. 51 och 129; Sonaterna op. 109, 110 och 111; — 5:te konserten: 1 Brahms: Sonat, F m., n:o 5; 2 Beethoven: Sonat, op. 90, E m.; 3. Chopin: Nocturne, op. 62, H d.; Ballade, op. 23, C m; 4 Liszt: Sonat, H m.; 5 Grieg: Ballade, i form af variationer öfver norsk melodi; Schubert: Impromptu, op. 90 n:o 3, G d.; Impromptu, op. 142 n:o 4, F m.; Raff: Giga con Variazioni (ur Sonat, op. 91); A. Rubinstein: Barcarole, n:o 5, A-m.; Strauss-Tausig; Nachtfalter Walzer; — 6:te konserten (afskedsmatiné): 1 Brahms: Variationer öfver ett tema af Händel; 2 Chopin: Sonat, H-moll, op. 58; 3 Chopin: Etuder, Ciss-moll och A-moll, Valse, op. 42; 4 E d'Albert: Intermezzo; A. Zanella: Menuetto; Liszt: Liebestraum; Strauss-Tausig: Vals »Man lebt nur einmal». Af d'Alberts egna kompositioner, i mindre stil, anslogo mest hans »Serenata» och »Scherzo».

Jacques Thibauds utmärkta violinspel på hans och pianisten Wurmsers båda konserter, likasom Musikföreningens sista och Mischa Elmans m. m. skola vi redogöra för i nästa nummer.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Efter Nifelungenringen lär Peterson-Bergers »Ran» komma att återuppföras.

Gewerbehausorkestern till Stockholm. I midten af april väntas Dresdener Gewerbehausorkester hit till Stockholm, där en eller ett par konserter komma att ges på Operan. Den 60 man starka orkestern befinner sig för närvarande på turné i Tyskland.

Nya filharmoniska sällskapet arbetar för närvarande på inöfvandet af den flamländska tonsättaren Tinels stora körverk »Franciscus», hvilket skall komma till utförande vid sällskapets andra abonnemanskonsert i nästa månad under anförande af hr Armas Järnefält.

Systrarna Svärdström ge konsert. Fru Valborg Svärdström-Werbeck och hennes systrar Olga, Sigrid och Astrid, hvilka gett konserter i utlandet och där firat triumfer, ge konsert i Musikaliska akademien här den 27 dennes.

Den andra sonatafton violinisten fru Munthe-Sandberg och pianisten Agda Lysell skulle ha gett den 18 d:s kommer på grund af fröken Lysells inträffade sjukdom och fru Sandbergs utländska studieresa att framflyttas till hösten.

Uppskjuten kammarmusikafton. Fröken Märtha Ohlsons och hrr Runnquists samt Lindhes tillämnade kammarmusikafton den 14 d:s har för undvikande af kollision med Operans uppförande af »Nibelungenringen» uppskjutits till den 4 april.

Eugen d'Alberts tack. Den nyligen här gästande piano-heroen har från Köpenhamn riktat ett bref till sin impressario härstädes, direktör Eduard Gellin. »Jag kunde inte lämna Skandinavien», skrifver konstnären, »utan att åter sända er ett hjärtligt tack för de angenäma dagarna man beredde mig i Stockholm. Jag är mycket glad öfver min vistelse där.»

Sigrid Arnoldson i Petersburg. Under förra veckan gasterade den på kontinenten så gouterade svenska sångerskan i Petersburg som Margareta i tre olika uppenbarelser först i Gounods och sedan i Berlioz' »Faust» och slutligen i Boitos »Mefistofeles». Hennes framgång lär ha varit storartad, framropningarna otaliga.

Emil Sjögren i Köpenhamn. Miss Minnie Tracey utförde d. 6 d:s på en matiné hos grefvinnan Raben-Levetzau sånger af Emil Sjögren, hvarvid kompositören ackompanjerade. Matinéen bevistades af konungen och den kungliga familjen. Konungen komplimenterade de båda konstnärerna.

Bröllop firades d. 4 mars i Göteborg mellan organisten och tonsättarinnan Sara Wennerberg och licentiaten Hugo Reuter.

Välgörenhetsmatiné var anordnad d. 14 mars å Dramatiska teatern af Frankrikes chargé d'affaires mr de Blignières med fru och hvarvid de franska nyss förut här konserterande artisterna mrs Thibaud och Wurmser medverkade, hvilka förut biträdt på ett par soarèer hos mr Blignières. Matinén gafs till förmån för de vid olyckan i Toulon, der nyligen ett pansarskepp exploderat, skadades eller dödades familjer.

Sven Scholander har efter uppträdande i Riga, Reval och Dorpat ånyo d. 18 mars konserterat i Berlin med vanlig framgång och skulle sedan sjunga i Lübeck och Hamburg.

Karl Fürstenberg, den svenske tenoren, som i sept. 1901 konserterade här i Vetenskapsakademien, skulle d. 16 d:s ge konsert i Wien.

Johannes Elmblad åter till Sverige. Johannes Elmblad ämnar, enligt meddelande till en af hans vänner i Malmö, i höst återvända till fosterlandet och bosätta sig i Malmö. Han har för afsikt att här verka som sångare, sånglärare och dramatisk lärare.

(Notiser från våra grannland måste af bristande utrymme sparas till nästa n:r.)

— —

Från andra land.

Geraldine Farrar förlofvad. Den intagande, utmärkta sångerskan miss Farrar, känd också i Sverige från ett par gästspel vid Operan, har ingått förlofning i Newyork. Den utvalde är en tysk-amerikan, hr Doeme, den amerikanska sångerskan Lilian Nordicas frånskilde man.

Dödsfall.

Doppler, Adolf, musikdirektör, komponist och musikskriftställare, f. 1 maj 1850 i Graz, der han 1878 grundade en musikskola. En hans opera »Viel Lärm um nichts» uppfördes 1896 i Leipzig. Han har äfven skrifvit körer, pianosaker och solosånger. Han afled 30 dec. 1906 i Graz.

Förster, Joseph, organist, professor och komponist, f. 22 febr. 1833 i Osojnitz (Böhmen), studerade vid organistskolan i Prag, der han slutligen blef domkapellmästare och afled d. 3 jan. 1857 blef han lärare vid orgelskolan och organist i St. Niklas. F. var stor kännare af koralen och ifrig befordrare af den polyfona a capella-musiken. Han har skrifvit Messor, Requiems, Orgelverk och en Harmonilära.

Kistler, Cyrill, komponist och musikskriftställare, f. 12 mars 1848 i Gross Aitingen, nära Augsburg, † 2 jan. i Kissingen. Han var 1867—76 folkskollärare, studerade derefter musik under Rheinberger och F. Lachner i München, blef 1882 lärare vid konservatoriet i Sondershausen och har sedan 1885 som komponist och musiklärare lefvat i Kissingen. Hans romantiska opera »Kunihild» uppfördes 1884 i Sondershausen, en komisk opera »Eulenspiegel» 1889 i Würzburg. Andra hans operor, eller musikdramer i Wagners stil, äro »Der Brautritt auf Kynast», »Alfred der Grosse», »Baldurs Tod», »Röslein im Haag», »Der Vogt auf Mühlstein (Köln 1904), »Faust» (1:a del) och de komiska operorna »Die Kleinstädter» samt »Im Honingmond». Han har f. ö. författat en Harmonilära, Muusikalische Elementarlehre», »Volkschullehrer-Tonkünstlerlexikon och utgifvet ströskrifter: »Musikalichse Tagesfragen» .K. var en betydande kompositorisk förmåga men hans lefnad var mera rik på motgång än framgång.

Krause, Anton, ansedd pianolärare, dirigent och komponist, f. 9 nov. 1834 i Geithain (Sachsen), † i början af året i Dresden. K. studerade vid konservotoriet i Leipzig 1850—53, var 1885—97 dirigent för konsert- och sångsällskap i Barmen. Hans kompositioner äro mest pianoverk, instruktiva 2- och 4-händ. sonater och sonatiner. Han har äfven skrifvit ett par operor, körsånger (»Prinzessin Ilse» för soli fruntimmerskör, piano och deklamation) och solosånger.

Padilla Y Ramos, Mariano, utmärkt operasångare (baryton) f. 1842 i Murzia, afled i Auteuil vid Paris under början af året. Han var sedan 1869 gift med den stora sångerskan Désirée Artôt. Med henne konserterade han här i Stockholm 1877 och 1883 samt biträdde 1887 Sigrid Arnoldson på konserter härstädes, jemte violinisten Marsick och pianisten Arditi.

Perfall, Karl, von, friherre, mångårig generalintendent vid hofoperan i München, f. 29 jan. 1824 i München, † derst. 15 januari. Efter juridiska studier inträdde han i statens tjänst men utbildade sig 1848—49 i Leipzig under M. Hauptmann till musiker. Statstjensten lemnade han 1850, grundade 1854 och ledde Münchens Oratorieförening till 1864, då han blef utnämnd till hofmusikintendent och sedan, 1867—93, hofteater-intendent. P. har komponerat flera operer: »Sakuntala» (1853), »Melusina» (»Raimondin»), »Junker Heinz» och »Das Konterfei», dessutom sagodikter (körverk): »Barbarossa», »PrinzKarneval» och »Friede» (1871) samt sånger. Under hans ledning inträffade separatföreställningarne af Wagners operor för Ludvig II, och mönsterföreställningar af hans musikdramer »Meistersinger», »Rheingold» och Walküre (1868—70). Äfven upptagandet af Ibsens dramer och inrättandet af den s. k. Shakespear-scenen var hans förtjänst.

Thuille, Ludwig, professor, komponist, f. i Bozen (Tyrolen) 30 nov. 1861, dog plötsligen af slagfluss d. 5 febr. i München. Efter musikundervisning af sin fader och sedan han lemnat gymnasiet studerade han 1877—79 musik i Inspruch och för Rhenberger i München; 1883 blef han Mozartföreningens stipendiat och samma år lärare i pianospelning och teori vid kgl. musikskolan i München, samt 1890 utnämnd till professor. Han gjorde sig först bekant genom sin Sextett (op. 6) för piano och blåsinstrument, har dessutom komponerat förtjenstfull piano- och kammarmusik, solo- och körsånger samt operorna »Theuerdank» (München 1887, prisbelönt), »Lobetanz» (Mannheim 1898) och »Gugeline.»

Urspruch, Anton, pianist, professor och kompositör f. 17 febr. 1850 i Frankfurt a M., afled der 1 jan. Lärjunge af Ignaz Lachner och M. Wallenstein, sedan af Raff och Liszt, blef han lärare i pianospel vid Hochska konservatoriet och sedan 1887 vid Raffkonservatoriet derstädes. Han har komponerat en pianokonsert, en 4-händ. pianosonat, Variationer öfver ett tema af Bach för två pianon, en symfoni, en pianokvartett, en trio, körsånger samt operorna »Der Sturm» och »Das unmöglichste von allen» (Karlsruhe 1897) m. m.

Wennberg Otto. svensk tenorsångare, f. 1868 i Partilled, nära Göteborg, omkom vid den förfärliga olyckan då ångaren Berlin strandade vid Hoek van Holland d. 21 febr. Stipendiat vid Stockholmsoperan var han elev af Axel Rundberg men slog sig för sex år sedan ned i Berlin som handelsresande. Han gifte sig 1904 med en tysk pianist och operasångerska, Alice Bürger. I början af detta år erbjöds paret Wennberg engagement i ensemblen vid tyska operasäsongen i London, och då denna upphörde, voro Wennberg med hustru och en liten dotter på hemresa till Tyskland. Af familjen blef endast fru Wennberg räddad.

Rättelser.

Till brefvet från Roma, förra numret, har författaren önskat tillfoga följande tillägg jemte några rättelser af påtagliga, lätt insedda tryckfel. Så skall dateringen lyda: 20 febr. — 4 rader från brefvets slut bör framför ordet konsert stå: häromdagen gifna. — Sid. 35, sp. 3, r. 33 ndfr. o. f. skall i st. f. Hennes — verkade stå: Understödt af en för sin uppgift nästan oundgänglig förutsättning, en strålande vacker och älsklig apparition, verkade — r. 19 ndfr. skall stå, i st. f. jämväl: jämväl ock — r. 13 uppifr. står densamma, läs: desamma; r. 21 ndfr. står denna, läs: dennas; r 4 ndfr står Massentes, läs: Massenets; maistrons, läs: maëstrons.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — **27:de** årgången. — *För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1907 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Fr. J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Festmarsch

för piano af
Gustaf Hägg.

Denna vackra och ståtliga marsch kan köpas eller rekvireras å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.

Pris 50 öre.

Svensk Musiktidning

inbindes i starka klotband med guldpressning för 1: 50 pr årg. om man hänvänder sig till A. F. Högbergs Bokbinderi, 22—24 David Bagaresgata.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr öfv. gården
Frans J. Huss.

Albumblad.

5 melodiska tonstycken
af
Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å Svensk Musiktidnings expedition.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Ludwig van Beethoven

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

Svensk Musiktidnings MUSIKBILAGA

1904

finnes att köpa, pris 1 kr., och innehåller vackra Pianostycken af **Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus** *samt en sång af* **A. M. Myrberg.**

I bok- och musikhandeln finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af
Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Innehåll:

Pianostycken: ***Inträde i skogen — Jägaren på lur — Fughetta — Småstycke — Fantasi-Dans*** samt Sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM
Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

INNEHÅLL:

Carl Johan Lindberg (med porträtt). — Julius Ruthström (med porträtt). — Vår tids musikaliska uppfostran. — Legenderna om Paganini. — En minnesvård öfver Gunnar Wennerberg. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från andra land — Dödsfall. — Rättelser. — Annonser.

Gustafson & Påhlsons Boktryckeri, Stockholm 1907.